

Fælles sorteringskriterier

Metoderapport, Dansk Affaldsforening, Marts 2019

Fælles sorteringskriterier

PROJEKT OG FORMÅL.....	1
METODE – INDSAMLING OG BEHANDLING PÅ WORKSHOPS.....	1
WORKSHOP 1 - PAP OG PAPIR.....	3
WORKSHOP 2 - HÅRD OG BLØD PLAST	5
WORKSHOP 3 - GLAS OG METAL	7
WORKSHOP 4 – MAD- OG RESTAFFALD.....	10
WORKSHOP 5 - FARLIGT AFFALD	12
WORKSHOP 6 - ELEKTRONIKAFFALD OG BATTERIER.....	14
WORKSHOP 7 - TEKSTILER.....	16
OPSAMLING – RESULTATER.....	18

Projekt og formål

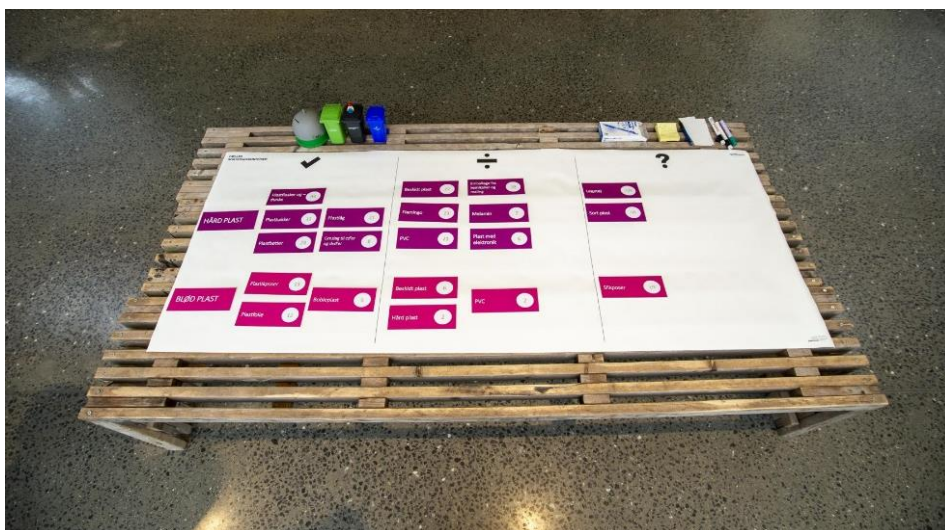
I dag har hver kommune har sin egen sorteringsvejledning, og derfor kan der fra kommune til kommune være forskel på, hvad der er tilladt i affaldsfraktionerne. Det kan skabe forvirring; hvorfor må æggebakker godt komme til pap i den ene kommune, når de skal i restaffaldet i den anden? For at komme denne, og lignende problemstillinger i møde, igangsatte Dansk Affaldsforening i 2018 projektet om fælles sorteringskriterier i samarbejde med KL og Miljøstyrelsen. På sigt skal projektet sikre, at sorteringskriterierne for husstandsindsamlet affald er de samme landet over, på tværs af kommunegrænser. Fælles sorteringskriterier for 12 husstandsindsamlede affaldsfraktioner blev defineret ved 7 workshops. Projektet er en direkte udløber af piktogramprojektet, og ligesom piktogrammerne skal de fælles sorteringskriterier gøre affaldssortering nemmere for borgeren. Kommunernes samarbejde om skabelsen af en fælles definition af de 12 fraktioner af husstandsaffaldet, vil således sikre, at vi på tværs af landet mener det samme, når vi siger 'pap', 'metal' eller 'glas'.

De fælles sorteringskriterier skal også være med til at sikre mere ensartede affaldsmængder, der egner sig bedre til genanvendelse. Med fælles sorteringskriterier på plads vil der blive indsamlet ens mængder fra samtlige kommuner, som vil medføre højere kvalitet i genanvendelsen.

Metode – indsamling og behandling på workshops

Projektet tager udgangspunkt i en omfattende kortlægning af samtlige 98 kommuners sorteringsvejledninger til borgerne. Gennem kortlægningen er der identificeret en række specifikke typer af affald (f.eks. drikkeglas, gavepapir og sort plastik), som sorteres forskelligt fra kommune til kommune. Med udgangspunkt i dette har workshops i løbet af 2018 sat rammerne for diskussioner af affaldsfraktionernes indhold, hvor et bredt udvalg af fagfolk fra kommuner, affaldsselskaber og industrien har sikret et så velinformeret grundlag som muligt. De fælles sorteringskriterier er altså defineret på baggrund af inddragelse af hele værdikæden. Samtidigt sikrede samarbejdet mellem de forskellige parter, at de fælles sorteringskriterier på længere sigt kan udbygges, i takt med at vi med innovation og ny teknologi bliver i stand til at genanvende mere af vores affald.

Workshopkonceptet er bygget op således, at en workshop typisk fokuserer på to forskellige fraktioner, f.eks. hård og blød plast. Programmet består af forskellige 'blokke', hvor deltagerne arbejder henholdsvis i grupper og i plenum.

Side 2 af 24

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Plenumdebatten er centreret om et simpelt, visuelt værktøj, der giver deltagerne overblik over de to fraktioner. De to første felter viser henholdsvis de elementer der er tilladt og forbudt i fraktionen. Det sidste felt er markeret med spørgsmålstegn, og her placeres de brikker, der er uenighed om. Det kunne f.eks. dreje sig om æggebakker for papfraktionen, bøger for papirfraktionen eller sort plast for hård plast. Det er så deltagerens opgave at få flyttet brikkerne fra 'spørgsmålsfeltet' til 'tilladt' eller 'forbudt' feltet.

Følgende afsnit vil opsamle alle 7 workshops.

Workshop 1 - Pap og papir

Første workshop om fælles sorteringskriterier blev afholdt den 28. februar 2018 i Odense, og havde til formål at drøfte fraktionerne pap og papir. Her blev håndteringen af fraktionerne diskuteret i grupper og i plenum, med formålet om at finde frem til en række fælles kriterier. Deltagende ved workshoppen var:

- AffaldVarme Aarhus
- ARC
- ARGO
- Arwos
- AVV
- Dansk Affaldsforening
- HCS
- Horsens Kommune
- Kerteminde Forsyning
- Københavns Kommune
- Marius Pedersen
- Miljøstyrelsen
- Odsherred Kommune
- Vestforbrænding
- WPT

Side 3 af 24

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Workshoppens diskussionselementer var koncentreret om æggebakker, bøger, gavepapir og karton.

Æggebakker

I diskussionen om æggebakker blev det pointeret, at æggebakkerne kunne være inficeret med bakterier, der i genanvendelsen ikke ville blive brændt væk. Dette argument understøttede holdningen til, at æggebakkerne skulle i restaffald. Derudover var holdningen, at æggebakkerne skal i pap, da det giver bedst mening for borgerne, at æggebakker i pap skal i papfraktionen. Det blev aftalt, at æggebakker skal i pap, såfremt sekretariatet kunne påvise, at det ikke er forbundet med kontamineringsrisiko.

Sekretariatet iværksatte efter workshoppen en undersøgelse af, hvorvidt æggebakker kan være inficerede med bakterier, der kan være farlige for genanvendelsen. Dette argument blev manet til jorden af Miljøstyrelsen og Hartmanns (æggebakkefabrik), hvorfor beslutningen om, æggebakker ender i papfraktionen.

Bøger

I diskussionen om sortering af bøger blev der i enighed konkluderet, at der på genbrugspladserne skal være en separat fraktion for bøger. Argumenterne for dette lå i, at på trods af, at paperbacks kan sorteres i husstanden som papir, vil det være for kompliceret at forklare borgeren, da det kan skabe forvirring at hardback bøger ikke kan sorteres på samme måde. "Bøger" må altså blive en fællesbetegnelse for paperbacks og hardbacks, og skal alle afleveres på genbrugspladsen. Den eneste modsigelse var her ARC's bekymring om, hvorvidt der var plads nok på københavnske genbrugspladser, da man skaber en ny fraktion.

I diskussionen om telefonbøger blev det pointeret, at det kan skabe forvirring når det hedder telefon**bøger**. De kan dog godt gå i papirfraktionen, selvom at det yderligere bliver pointeret fra industrien, at limningen i bøgernes ryg kan give problemer i genanvendelsesprocessen. Det blev besluttet, at telefonbøger ikke skal nævnes i kriterierne, da telefonbøger bliver mere og mere sjældne.

Rudekuverter

Rudekuverter ender også i papirfraktionen, da det ikke er et problem for industrien at håndtere de forholdsvis små mængder.

Gavepapir

Der var bred enighed i diskussionen om, at gavepapir skal i restaffald, da det ofte sidder sammen med gavebånd og klisterbånd. Derudover er der dårlige fibre i gavepapir, og det giver dårlig kvalitet i genanvendelsen. Kun to kommuner var uenige, og foretrak, at gavepapir i papirfraktionen – dette var dog ubegrundet. Det blev også nævnt, at det i nogle kommuner er en mulighed at aflevere gavepapir i en særskilt fraktion på genbrugspladsen.

Karton

Diskussionen om karton var kompleks, men resulterede i, at karton skal sorteres i papfraktionen. Det sker, da papirfraktionen nemmere bliver forurenede; en papfraktion kan tåle 15% "fremmede" fibre, mens en papirfraktion kun kan tåle 3%. Der blev udtrykt en bekymring om, hvorvidt borgere kan skelne mellem karton og mælkekarton, da Tetrapak skal sorteres for sig selv eller i restaffald, men deltagerne kom til enighed om, at borgerne godt kan skelne i forhold til om kartonen har været i kontakt med fødevarer eller ej. Derudover blev der udtrykt en bekymring for, at karton kan give udfordringer for borgerne i sorteringen, og man derfor skal gøre op med folks vaner. De fleste kommuner indsamler papir og ikke pap ved husstanden i en beholder. Det kan give problemer med karton i pap, da det er en hverdagsting, som så ryger i restaffaldet. Det tæller for, at man bør indsamle karton i papirfraktionen. Der er bred enighed om, at der ikke må være madrester på karton og pap. Man skal dog sige 'tømt for madrester' i stedet for at sikre, at pap og karton ikke på noget tidspunkt har været i kontakt med fødevarer. Derfor skal eksempelvis pizzabakker i restaffald, da de typisk ikke kan tømmes for madrester. Derudover blev det nævnt, at det kan være et problem, at kartonen er i papfraktionen, da karton ofte er små emballager, som vil være attraktivt for borgeren at smide i restaffaldet. Disse argumenter måtte dog vige for det faktum, at en papirfraktion alt for hurtigt bliver forurenede af karton. Derfor blev deltagerne enige om, at karton skal i papfraktionen.

Workshop 2 - Hård og blød plast

Anden workshop om fælles sorteringskriterier blev afholdt den 23. april 2018 i Odense, og havde til formål at drøfte fraktionerne hård og blød plast. Her blev håndteringen af fraktionerne diskuteret i grupper og i plenum, med formålet om at finde frem til en række fælles kriterier. Deltagende ved workshoppen var:

- AffaldVarme Aarhus
- Altha
- ARC
- Dansk Affald
- Dansk Affaldsforening
- Fors
- HCS
- Københavns Kommune
- Kerteminde Forsyning
- Marius Pedersen
- Miljøstyrelsen
- Plastindustrien
- Rambøll
- Renosyd
- Reno-Nord
- Scrap
- Vestforbrænding
- Viggo Bendz

Side 5 af 24

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Workshoppens diskussionselementer var koncentreret om legetøj, slikposer, sort plast, PVC og sammensatte produkter.

Legetøj

I diskussionen om legetøj var der enighed om, at dette må komme i plastfraktionen hård plast. Det blev dog pointeret, at hvis legetøjet indeholder elektronik, skal det fjernes inden det sorteres. Nogle deltagere mente, at der skal skrives 'minus elektronik' i den fremtidige kommunikation.

Slikposer

I diskussionen om slikposer var der tvivl om, hvorvidt disse ville flette sammen med chipposer og andre poser, som er belagt på indersiden. Andre argumenterede for, at ikke at chipposerne er et problem, da markedet kan håndtere dem, og tidligere erfaringer ikke har vist problemer. Dog sagde industrien nej tak til slikposer, hvilket også indebar chipposer. Diskussionen endte med, at slikposer må sorteres i blød plast.

Sort plast

Sort plast blev diskuteret, og der var argumenter for, at det ikke er problematisk i den grad at det skal til restaffald. Der blev argumenteret for, at industrien skal kunne håndtere det, og at borgeren vil blive forvirret hvis den skal tage stilling til sort plast. Nogen mente ikke, at industrien var klar til at tage imod sort plast endnu. Til det var modargumentet, at teknologien udvikler sig, og at der inden længe er løsninger for sort plast i plastfraktionen. Desuden er sort plast også ofte

god plast, blev det pointeret. Sort plast endte således til sortering i hård plast fraktionen.

PVC

Deltagerne diskuterede, om PVC overhovedet skal adresseres i sorteringsvejledningen. Her var der argumenter for, at borgerne ikke har nogen chance for at vide, hvad der er lavet af PVC. Det blev også nævnt, at PVC kan afleveres på grenbrugsstationen.

Sammensatte produkter

Sammensatte produkter blev diskuteret i forhold til, om disse skulle skilles ad i sorteringen. Her var der blandt deltagerne enighed om, at man skal skille så meget som muligt ad, men at det er begrænset, hvad man kan forvente af borgerne.

Renhed

Derudover blev udfordringen omkring plasts renhed diskuteret, hvor det blev pointeret, at man som minimum må stille et krav om, at plastemballager er tømte. Her opfordrede en deltager til at bruge princippet "Tøm og resten i håret". Deltagerne blev enige om, at bruge dette princip, der hentyder til, at plastemballager skal være tømte og/eller skræbete, men ikke behøver skylles eller vaskes. Andre pointerede at det ikke var afgørende om hvorvidt platen var 100% ren. Ved plast der ikke naturligt tømmes ordentligt, kan der sås tvivl om plastens generelle renhed – her skal den blot til restaffald.

Workshop 3 - Glas og metal

Tredje workshop om fælles sorteringskriterier blev afholdt den 18. juni 2018 og havde til formål at drøfte fraktionerne glas og metal. Her blev håndteringen af fraktionerne diskuteret i grupper og i plenum, med formålet om at finde frem til en række fælles kriterier. Deltagende ved workshoppen var:

- ARC
- Billund Kommune
- Dansk Affald
- Dansk Affaldsforening
- H.J. Hansen Genvindingsindustri
- Hedensted Kommune
- Kerteminde Forsyning
- Kolding Kommune
- Marius Pedersen
- Middelfart Kommune, Affald & Genbrug
- Miljøstyrelsen
- Nomi4S
- Ragn-Sells
- Reiling Gruppen
- Varde Kommune
- Vestforbrænding
- WPT

Side 7 af 24

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Workshoppens diskussionselementer var koncentreret om drikkeglas, medicinglas, glasskår, krystalglas, emballagelåg, foliebakker, stanniol, gryder og pander, kaffekapsler, søm og skruer, armaturer og blandingsbatterier og ledninger og kabler.

Drikkeglas, krystalglas og medicinglas

I diskussionen om drikkeglas, krystalglas og medicinglas var der bred enighed blandt deltagerne om, at drikkeglas må komme i glasfraktionen. Der var delte meninger om krystalglas, da disse indeholder bly, hvilket kan skade en glasfraktion. Til gengæld er mængderne forholdsvis små. Flere deltagere argumenterede for, at krystalglas slet ikke skal kommunikeres direkte til borgeren, netop fordi der er så få af dem, men også fordi det kan være svært for borgeren at kende forskel på krystalglas og almindelige glas. Ydermere er det, der i dag sælges som krystalglas, ofte almindeligt glas med slibning. Der var større skepsis over for medicinglas, da nogle deltagere mener at det handler om et forsigtighedsprincip, og man derfor skal henvise til apoteket i stedet. Drikkeglas blev accepteret som en del af glasfraktionen, mens krystalglas og medicinglas med indhold endte på negativlisten.

Glasskår

Der var generelt enighed om, at glasskår må sorteres i glasfraktionen, så længe at der er tale om skår fra glastyper, der i forvejen er tilladt i fraktionen. Skårene skal dog være frie fra papir som borgeren kan have beskyttet skårene med (f.eks. avis). Derudover blev det pointeret, at glasskårene ikke må være med

opfej, da det kan betyde, at der er sten med. Der var generel enighed, og glasskår blev derfor tilladt i glasfraktionen.

Renhed for glas

Deltagerne blev, efter bekræftelse fra industrien, enige om, at de renhedskriterier der tidligere er blevet fastsat for plast ("tømt, eller resten i håret"), også kan gælde for glas. Det vil sige at glasemballage skal være tømt og/eller skrabet, men ikke vasket.

Metallåg

I diskussionen om metallåg, var der bred enighed om, at det er op til borgeren selv, om låget skal i glas- eller metalfraktionen. Metallet bliver genanvendt på begge måder. Nogle deltagere foreslog, at der ikke lægges vægt på metallåg i den fremtidige kommunikation af kriterierne, da borgeren selv må bestemme om de skal i den ene fraktion eller den anden. Emballagelåg blev derfor tilladt i begge fraktioner. Nogle deltagere pointerede, at når låget er fjernet kan det anspre til at få tømt emballage ordentligt.

Aluminium (Foliebakker, stanniol, kaffekapsler)

I diskussionen om foliebakker og stanniol var der tvivl om, hvorvidt stanniol skal i metalfraktionen eller ej. Nogle deltagere mente ikke, at aluminium kan styres i en smelteproces, og umiddelbart var holdningen fra industrien derfor, at aluminium ikke skal i metalfraktionen. Argumentet for, at aluminium skal med i metalfraktionen var, at det er intuitivt for borgeren. Derudover blev det fremhævet, at aluminium skaber problemer i restaffaldet når det brændes, da det smelter på ristene i forbrændingsanlægget. Stanniol og foliebakker endte derfor med at blive placeret i metalfraktionen. Deltagerne blev derudover enige om at bruge ordet "stanniol" i stedet for ordet "sølvpapir", da dette kan hentyde til et andet materiale.

Der var også delte meninger om kaffekapsler. Nogle deltagere mente, at det var nemmest for borgeren at tillade disse i metalfraktionen, og at mængderne af organisk materiale i kapslerne er så lille, at det bliver brændt væk. Flere var dog uenige i dette synspunkt, da kapslerne kan være lavet af plast, samtidig med at de er svære at tømme. For mange organiske rester kan tiltrække rotter på genanvendelsespladserne. Kaffekapslerne endte med ikke at måtte sorteres i metalfraktionen.

Gryder og pander

Der var på workshoppen opbakning til, at gryder og pander må komme i metalfraktionen, så længe de er rene. Der var dog få spørgsmål i forhold til tefalbelægning, men med bred enighed kan gryder og pander sorteres i metalfraktionen, da begge dele er gode i genanvendelsen.

Søm og skruer

I diskussionen om søm og skruer var der tvivl blandt deltagerne. Nogle steder kan håndteringen af søm og skruer være hård ved maskinerne, men nogle deltagere argumenterede for, at det er nødvendigt at sige ja, for ikke at forvirre borgeren. Søm og skruer er godt metal, hvilket blev det vindende argument for, at de kan sorteres i metalfraktionen.

Armaturer og ledninger

Der bliver i plenum besluttet, at ledninger ikke modtages i sorteringen, men skal afleveres på genbrugspladserne.

Yderligere bliver der i plenum besluttet, at armaturer og blandingsbatterier tillades i metalfraktionen, da disse er lavet af godt metal, der sagtens kan genanvendes.

Renhed for metal

Derudover blev renheden diskuteret i forhold til metal, og her var der argumenter for, at kravet til renhed skal sidestilles med kravene for plastik. Der skal være samme krav til metal i forhold til madrester i emballager – "tømt, eller resten i håret"- princippet (princippet indebærer, at emballage skal være tømt eller skrabet, men ikke skyllet eller vasket). Deltagerne blev dog enige om, at sagen skal undersøges yderligere, da der ikke var en industri-deltager, der modtager husstandsindsamlet metal, til stede til workshoppen. Dansk Affaldsforening har sidenhen undersøgt denne problemstilling ved at tage kontakt til virksomheden Stena, der genanvender husstandsindsamlet metal. Virksomheden tilslutter sig "tømt, eller resten i håret", men foreslår også, at man eventuelt opfordrer borgeren til at bruge en smule vand til at tømme konservesdåser helt.

Side 9 af 24

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Workshop 4 – Mad- og restaffald

Fjerde workshop om fælles sorteringskriterier blev afholdt den 10. september 2018 og havde til formål at drøfte fraktionerne mad- og restaffald. Her blev håndteringen af fraktionerne diskuteret i grupper og i plenum, med formålet at finde frem til fælles kriterier for hver fraktion.

Workshoppens diskussionselementer var koncentreret om skarpe genstande, knogler, let haveaffald, nedfaldsfrugt, kattegrus og dyrestrøelse samt eventuelle mangler på positiv eller negativlisten.

Knogler i madfraktionen

I diskussionen om knogler, blev størrelserne på disse pointeret. Derudover blev der udtrykt bekymring for, om der er risiko for sygdomme der kan føres videre, enten fra rotter, kaniner eller hjorte. Der blev snakket om, at enkelte knogler ikke er noget problem, og at kyllingeknogler bliver knust mens store knogler sorteres fra. Derudover blev det pointeret, at der sidder godt kød på knogler, og at anlægget ikke tager skade heraf. Der er meget få af de store knogler, og de små kan sagtens gå med i anlægget. Der er tale om kategori 3, så derfor må de godt være med, for de bliver varmebehandlede på anlægget. Enden på diskussionen satte knogler på JA TAK under madaffald. Det blev derudover nævnt, at selvdøde dyr ikke må komme i madaffald.

Let haveaffald i madfraktionen

Her blev det pointeret, at tilladelse af haveaffald vil åbne op for grene, og at blomster er behandlet med kemikalier, hvilket ikke skal blandes med madaffaldet. Argumentet blev her, at haveaffald er haveaffald, ikke madaffald. Det pointeredes yderligere, at det er billigere at afsætte haveaffald til haveaffald end til biogas. Således skal let haveaffald IKKE i madaffaldsfraktionen. Der blev spurgt, om afskårne blomster også skal fjernes fra fraktionen, men der var bred enighed om, at dette vil forvirre borgeren. Dog var der tvivl om, hvorvidt borgeren kender forskel på afskårne blomster og potteplanter med jord. Der var bred enighed om, at jord ender i NEJ TAK under madaffald. Afskårne blomster er dog stadig tilladt.

Nedfaldsfrugt i madfraktionen

Der var enighed om, at nedfaldsfrugt kan udnyttes, men derimod bekymring om hvorvidt der er kapacitet til at tage store mængder om efteråret. Flere deltagere mente, at nedfaldsfrugt bør komme til haveaffald. Det kan også give problemer for arbejdsmiljøet, da store mængder nedfaldsfrugt bliver tungt. Industrien gav udtryk for, at de gerne vil have det, da der er masser af sukker i, og fordi det ikke giver direkte problemer. Det blev desuden pointeret, at nedfaldsfrugt hører ind under frugt og grønt, så det indirekte er nævnt allerede. Deltagerne nåede til enighed om, at nedfaldsfrugt får JA TAK i madaffaldsfraktionen.

Kattegrus og dyrestrøelse i madfraktionen

Der var bred og hurtig enighed om, at kattegrus intet har med madaffald at gøre. Det har derudover en risiko for at bundfælde sig i anlægget og slide på rørene. Kattegrus endte hurtigt i NEJ TAK i madaffaldet. Deltagerne blev enige om, at dyrestrøelse skal kaldes kæledyrstrøelse, da det ellers kan forvirre borgeren. Flere mente, at der ikke ligger energi i strøelsen, men en deltager fra industrien pointerede, at det bliver til pulp når det blødgøres. For at undgå forvirring bør

både dyrepøller og strøelse komme i restfraktionen, i stedet for at de må komme i hver sin fraktion. Dyrestrøelse ændres til kæledyrsstrøelse og fik JA TAK i restaffaldet, men NEJ TAK i madaffaldet.

Skarpe og spidse genstande i restaffald

Der er flere problemer forbundet med skarpe og spidse genstande. Der er eksempler på, at skraldemænd har stukket sig, og det er et problem at det kan rive sækkene op. Det er en god ide at oplære borgerne i at pakke skår ind, og dette skal gælde for alle fraktioner, ikke bare restaffald.

Andre punkter

Det blev nævnt, at tekstiler ofte kommer med i madaffaldet, og det blev besluttet, at nævne tekstil på NEJ TAK listen under madaffald. Aske og cigaretskod blev sat sammen i JA TAK under restaffald. Flamingo blev omdøbt til snavset flamingo, og det nævntes, at dette godt kan genanvendes.

Workshop 5 - Farligt affald

Femte workshop om fælles sorteringskriterier blev afholdt den 13. november 2018 i København, og havde til formål at drøfte farligt affald. Her blev håndteringen diskuteret, med formålet om at finde frem til en række fælles kriterier. Deltagende ved workshoppen var:

- SMOKA
- Esbjerg Kommune
- Københavns Kommune
- Miljøstyrelsen
- ALFA Specialaffald
- Affaldvarme Aarhus
- Beredskabsstyrelsen
- Marius Pedersen
- Dansk Affaldsforening

Side 12 af 24

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Workshoppens diskussionselementer var koncentreret om medicin, kanyler, skarpe og spidse genstande, kemikalier og kosmetik.

Medicin

Der var enighed om et nej til medicinrester, da størstedelen af deltagerne ved workshoppen havde oplevet problemer med tyveri fra stofmisbrugere i miljøkasserne eller på genbrugsstationerne. Det blev dog nævnt at det kemisk ikke udgør et problem, og at der bliver taget imod det, hvis det kommer.

Kanyler

Yderligere var der enstemmigt nej til kanyler. Der ønskes, at det skal være en del af apotekerloven at apotekere skal tage imod kanyler (som er klinisk risikoaffald). Det blev påpeget, at der er et problem i at kanyler oftest ryger i de husstandsindsamlede fraktioner, da Vestforbrænding blandt andet har fået afvist et læs plastik i Tyskland, fordi at der var kanylebokse i. Derfor skulle man overveje indsamlingen på genbrugspladser. I nogle kommuner betaler man apotekerne for at udlevere kanylebokse. Derudover gælder kanyler som erhvervsaffald, hvis der har været sundhedspersonale inde over. Smittefare klasse 6.2 betyder dog, at det faktisk er ulovligt med kanyler.

Skarpe og spidse genstande

Også ved skarpe og spidse genstande var der et enstemmigt nej. SMOKA og Aarhus pointerede, at der er et stort problem ift. transport af dette af hensyn til arbejdsmiljøet.

Beredskabsstyrelsen svarede, at miljøkassen i givet fald skal indrettes med to rum, så skarpe genstande ikke skøjter rundt og punkterer/gennemhuller andre beholdere med farligt affald.

Kemikalier

Beredskabsstyrelsen pointerede, at de under et sorteringsforsøg ikke fandt noget i den farligste emballagegruppe af brandfare, sprængfare eller kemikalier – dette kunne overvejes i henhold til transport. Kemikalierne skal muligvis underinddeles.

Afblegningsprodukter til hår må ikke komme i, da det hører ind under klasse 5.1 eller 5.2. Det samme gælder poolprodukter. Hærdere og peroxid kan være uhensigtsmæssige at pakke sammen med andre kemiske stoffer, da der kan være risiko for at de reagerer. Usikkerhed med brintoverilte, hårprodukter mm.

Kosmetik

Kosmetik blev ændret til parfume og neglelak, da pudder, læbestift mm ikke er farligt affald. De førstnævnte indeholder alkohol.

Andet

Keramik slettes fra listen, da dette ikke er farligt affald.

København foreslog at fotofilm, negativer og fotopapir blev diskuteret i forhold til farligt affald, men da det ikke giver problemer, og stort set er udfaset, var der enighed om, at det godt kunne komme på listen. Det skal dog ikke nødvendigvis kommunikeres aktivt i sorteringsvejledninger.

Der tjekkes op på gaspatroner – Beredskabsstyrelsen sagde at det pt ikke er tilladt. ALFA går videre med dette.

Oxiderende affald og organiske peroxider skal i "nej-tak".

København

København nævnte flere ting, som de ønsker på listen over farligt affald. Det var blandt andet følgende:

- Akkumulatorer i viceværtordningen (ikke i miljøkassen, de er for tunge, og kun 12 kg. i kassen)
- Lim plus tom emballage
- Tuschpenne
- Blylodder og hætter
- Fugepatroner – undlad at skrive tomme, for det er de aldrig. Kan også være udtørrede, og derfor ikke bruges.

Workshop 6 - Elektronikaffald og batterier

Sjette workshop om fælles sorteringskriterier blev afholdt den 19. november 2018 i København, og havde til formål at drøfte husstandsindsamlet elektronikaffald og batterier. Her blev håndteringen diskuteret, med formålet om at finde frem til en række fælles kriterier. Deltagende ved workshoppen var:

- Recipo
- LWF
- ERP
- Batteriforeningen
- DPA-System
- Miljøstyrelsen
- Affaldgenbrug Vejle
- Halsnæs Forsyning
- Dansk Affaldsforening

Side 14 af 24

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Workshoppens diskussionselementer var koncentreret om definitionen af stort og småt elektronik, hvidevarer, store fjernsyn, bærbare computere og tablets, skærmholdige produkter, udstyr til temperaturregulering, batterier og solcellepaneler.

For at have samme udgangspunkt for mødet startede workshoppen med at definere stort og småt elektronik ud fra den størrelse, som er defineret i den nye WEEE-bekendtgørelse.

Der blev på workshoppen aftalt, at det generelt skal angives, at småt elektronik er under 50 cm.

Hvidevarer og store fjernsyn

Hvidevarer og store fjernsyn blev taget ud af kortlægningen, da de begge indgår i stort elektronik, der som udgangspunkt køres på genbrugspladsen eller hentes som storskrald.

Computere

Computere blev ændret til 'stationære computere < 50cm' på ja-tak listen.

Kort med elektronik

Da der på workshoppen blev snakket om, at denne titel skabte forvirring over kortets type, blev denne ændret til 'Lykønskningskort med elektronik'.

Solcellepaneler

Deltagerne ved workshoppen blev enige om, at store solcellepaneler skal for sig selv på genbrugspladsen. Små lamper og andet småt elektronisk udstyr med små solceller må dog gerne afleveres på samme måde som småt elektronik.

Minuslisten

- På workshoppen var der enighed om, at der på minuslisten skal tilføjes 'over 50 cm' til stort elektronik.

- Bærbare computere og tablets kom på minuslisten. Grunden til dette er, at der vil være for mange skærme i fraktionen, som er over 10x10 cm. Disse skal afleveres på genbrugspladsen.
- Skærmholdige produkter generelt kom på minuslisten.
- Udstyr til temperaturregulering kom på minuslisten.
- På workshoppen blev det aftalt, at batterier på minuslisten skal omdøbes til 'løse batterier'.
- Der blev yderligere aftalt, at LED-pærer og sparepærer skal på minuslisten i stedet for 'elpærer'.

Side 15 af 24

Batterier

På workshoppen anbefalede DPA at man stoppede med at bruge ordet Akkumulatorer, og i stedet anvender ordet bilbatterier og batterier. Deltagerne på workshoppen forstod ordet akkumulatorer som bilbatterier. Disse er dog under ADR-loven og skal derfor behandles som farligt affald. Det blev pointeret, at dette var grunden til, at Vejle har sagt nej tak til bilbatterier.

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Derudover blev der talt om, at der begynder at komme flere og flere batterier fra elcykler, og at de ifølge DPA-system er industribatterier som er omfattet af producentansvar. Disse må ikke komme med i den kommunale ordning. De, der indsamler er nemlig ikke vilde med lithiumsbatterier, men det står stadig uklart hvor det så er optimalt for borgeren at aflevere batterierne. På baggrund af denne diskussion i workshoppen var der enighed om, at industribatterierne (herunder el-cykel-batterier) kom på minuslisten.

Der var enighed om, at kun én form for batterier skal på 'ja-tak' listen. Dette går under fællesbetegnelsen bærbare batterier som indbefatter:

- Knapceller
- Husholdningsbatterier
- Mobiltelefonbatterier
- Små batterier
- Værktøjsbatterier
- Genopladelige batterier

Elektronik og legetøj med batterier må ikke komme i batterifractionen.

Andet

På workshoppen blev det diskuteret, hvad der stilles op med røgalarmer. Det aftales at foreningen skal vende diskussionen om røgalarmer med deltagerne fra miniworkshoppen farligt affald.

Workshop 7 - Tekstiler

Syvende workshop om fælles sorteringskriterier blev afholdt den 30. januar 2019 og havde til formål at drøfte fraktionen tekstil. Her blev håndteringen af fraktionen diskuteret i plenum, med formålet om at finde frem til en række fælles kriterier.

Deltagende ved workshoppen var:

- Fredericia
- Renonord
- Arwos
- Miljøstyrelsen
- FFV
- Dansk Affald
- Dansk Affaldsforening
- Miljø- og Fødevarerministeriets departement (pr. telefon)

Side 16 af 24

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Oplæg på workshoppen

Workshoppen om tekstiler indeholdt to oplæg fra hhv. Arwos og Dansk Affald.

I oplægget fortalte Arwos, at analyser af tekstilaffaldet, hvor der er husstandsindsamling af kun genanvendelige tekstiler – og hvor det aktivt kommunikerer, at genbrugeligt tøj bør doneres til velgørenhed eller sælges privat – viser, at ca. 10 procent af tekstiler kan genbruges. Resten kan kun genanvendes. Fiberfraktionen kan godt anvendes, og bliver primært afsat til bilindustrien i form af isolering.

Dansk Affald pointerede i deres oplæg at priserne på tekstil er faldet, og at prisen nu ligger på 500-1500 kr. afhængig af sortering og kvalitet. Dansk Affalds har i samarbejde med Miljøstyrelsen lavet en rapport. Her kommenterede Miljøstyrelsen at Worst Case Scenario er, at tekstilerne udelukkende kan bruges til isolering, hvilket dog stadig er positivt ifølge en LCA analyse.

Dansk Affald fortalte yderligere at undersøgelser viser store mængder tekstiler i restaffaldet – og nogle viser endda, at borgerne har puttet tekstiler og tøj i en separat pose, inden den er smidt i restaffaldet. Det vidner umiddelbart om en sorteringsbevidsthed.

Bemærkninger

Der var enighed om, at vi skal have tekstilet ud af det brændbare affald. Det blev yderligere påpeget, at meget af det tekstil der havner i restaffaldet er genbrugeligt.

Undervejs i debatten blev faktorer for den korrekte sortering af tekstil pointeret.

Det er først og fremmest vigtigt, at tekstilerne er rene og tørre, da fugt ødelægger fraktionen.

Praktisk informeres der om, at tekstil skal indsamles separat fra 2025. Det er endnu ikke klart, hvordan separat skal tolkes.

Undervejs blev der udtrykt bekymring omkring faktummet, at de velgørende organisationer indsamler, som ikke kan genbruges, ryger til energiudnyttelse. De velgørende organisationer indberetter ikke til affaldssystemet, da direkte genbrug ikke skal indberettes.

På workshoppen blev det nævnt, at er det udfordrende at få afsat genanvendelige tekstiler. Forskellige europæiske anlæg tager forskellige typer af genanvendelige tekstiler, og udnytter dem forskelligt. Dog er der muligheder, f.eks. til støjdemning og isolering i biler, hvor det blev bemærket, at denne form for genanvendelse er ret specialiseret, da der kræves forskellige blandinger af tekstiler, afhængig af, hvor i bilen, isoleringen skal bruges. Andre anlæg opkratter tekstilerne eller skærer dem til klude.

Side 17 af 24

På trods af at der ikke er tekniske hindringer ved tekstilaffald var det på workshoppen vigtigt at pointere at der i Danmark eksisterer et stort og velfungerende netværk af genbrugsbutikker og tøjindsamlingscontainerne samt et væld af muligheder for privat salg, bytte og giv-gratis-væk – både online såvel som fysisk i form af loppemarkeder, superloppemarkeder og lignende.

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Nej tak

På workshoppen blev det pointeret at dyner ikke er populært i fraktionen, de er ikke egnede til direkte genbrug. Dynernes fjer giver udfordringer for arbejdsmiljøet på sorteringsanlæggene samt behandlingsanlæggene. Tekstiler med elektronik er ligeledes ikke velkomne i fraktionen.

Gulvtæpper blev på workshoppen også afvist som en del af fraktionen, da de er for store og har gummibelægning på. Disse skal afleveres på genbrugspladsen.

Workshoppens deltagere påpegede yderligere at afskær fra tekstiler – f.eks. små stofrester – kan give udfordringer med arbejdsmiljø, hvis de ukontrolleret ryger ud af en pose og spreder sig hurtigt. Derfor var det generelt også et nej tak til små stofrester og tekstilafskær.

Der var bred enighed om, at det et nej tak til tekstiler der er enten vådt, olieret, jordslået eller muggent.

Ja tak

Workshoppens deltagere var alle enige om at sko, tasker og bæltter gerne må komme med i fraktionen.

Garnnøgler var tilsyneladende ikke et problem lige nu, men hvis det blev understreget, at hvis der sker en udvikling mod flere tekstilmøller og lignende, kan garnnøgler risikere at sætte sig fast i maskineri. Garnnøgler blev derfor på ja-tak-listen, med kommentaren om at der burde holdes øje med netop dette i fremtidige revisioner af sorteringskriterierne.

Politisk konflikt

Flere på workshoppen udtrykte at spørgsmålet om det genbrugelige tekstil er en politisk sag. Der findes ingen lovmæssig uenighed om det genbrugelige tekstil – kun politisk. Det blev understreget, at det genbrugelige tøj ikke er et teknisk problem, og at det er muligt at tage det ind, hvis det politiske problem løser sig.

Workshoppens deltagere blev enige om formuleringen "genbrugeligt tøj, man ikke vil sælge eller donere" på den betingelse, at denne formulering godkendes af foreningens direktør. Formuleringen er siden godkendt og står således fast.

Opsamling – resultater

Herunder kan du se de fælles sorteringskriterier, som deltagerere fra hele værdikæden er kommet frem til på de pågældende workshops. Vær opmærksom på, at disse kriterier udelukkende fungerer som 'facitlister' til kommuner, anlæg og industri. Der er således ikke tale om borgerrettet kommunikation.

I forhold til renhed af fraktionerne plastik, glas og metal gælder det, at emballager skal være tømte og/eller skrabe. Det vil sige at de skal være tomme for indhold, men vask er ikke nødvendigt.

Side 18 af 24

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Ja tak:

- Aviser
- Reklamer
- Tryksager
- Magasiner
- Brochurer
- Kontorpaper
- Kuverter med rude

Nej Tak:

- Vådt og/eller snavset papir
- Mælkekartoner
- Bøger
- Pizzabakker
- Gavepapir
- Kartonemballage

Ja tak:

- Papkasser
- Bølgepap
- Papemballage
- Kartonemballage
- Skotøjsæsker
- Paprør fra køkken- og toiletruller
- Karton
- Æggebakker

Nej tak:

- Vådt og/eller snavset pap
- Mælkekartoner
- Flamingo
- Pizzabakker
- Gavepapir
- Bøger
- Plastbelagt pap

Ja tak:

- Plastikposer
- Plastfolie
- Bobleplast
- Slikposer

Nej tak:

- Hård plast
- PVC
- Fyldt emballage

Side 19 af 24

Ja tak:

- Plastflasker- og dunke
- Plastbakker
- Plastbøtter
- Sort plast
- Plastlåg
- Omslag til cd'er og dvd'er
- Legetøj

Nej tak:

- Flamingo
- PVC
- Emballage fra kemikalier og maling
- Melamin
- Plast med elektronik
- Fyldt emballage

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Ja tak:

- Glasflasker
- Konserverglas
- Glasemballage
- Drikkeglas
- Glas med låg
- Glasskår fra ovenstående

Nej tak:

- Porcelæn
- Planglas
- Keramik
- Kemikalieflasker
- Spejle
- Elpærer
- Ildfast glas
- Ægte krystalglas
- Medicin glas med indhold

Ja tak:

- Konservesdåser
- Drikkedåser uden pant
- Mindre metalgenstande
- Fyrfadsløsholdere
- Kapsler
- Gryder og pander
- Søm og skruer
- Metallåg
- Bestik
- Sakse
- Knive
- Armaturer og blandingsbatterier
- Stanniol
- Foliebakker

Nej tak:

- Spraydåser
- Metal med elektronik
- Chips- og kaffeposer
- Kaffekasler med kaffe i
- Trykflasker/beholdere
- Stort metal
- Gasflasker
- Metal med kemikalier
- Medicinemballage
- Ledninger og kabler

Ja tak:

- Frugt og grønt
- Kaffe- og tefiltre
- Æggeskaller
- Fisk og skaldyr
- Brugt køkkenrulle
- Afskårne blomster
- Brød og kager
- Knogler
- Kød
- Ris og pasta
- Fedt og sovs
- Ost og mælkeprodukter
- Nedefaldsfrugt

Nej tak:

- Emballage
- Vatpinde og bleer
- Pizzabakker
- Jord
- Aske og cigaretskod
- Hygiejneaffald
- Tøj og sko
- Stanniol
- Kattegrus
- Haveaffald

Side 21 af 24

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Ja tak:

- Mælke- og juicekartoner
- Bleer
- Pizzabakker
- Aske og cigaretskod
- Snavset flamingo
- Kattegrus
- Hygiejneaffald
- Gavepapir
- Chips- og kaffeposer
- Snavset papir og pap
- Kæledyrstrøelse- og afføring
- Tomme tubeemballage
- Vatpinde
- Opfej
- Støvsugerposer

Nej tak:

- Farligt affald
- Genanvendeligt affald
- Genbrugeligt affald
- Batterier
- Elektronik
- Kemikalier
- Elpærer
- Sten

Ja tak:

- Batterier
- Malingrester
- Spraydåser
- Kemikalier med faremærker
- Termometre
- Elpærer
- Plantegift
- Olierester
- Plantegødning
- Gift til skadedyr
- Træbeskyttelse
- Printerpatroner
- Neglelak og parfume
- Afkalkningsmidler
- Fotofilm, papir og negativer
- Fugepatroner
- Lak og lim
- Engangslightere

Nej tak:

- Selvantændelige klude og væsker
- Trykflasker
- Sprængstoffer
- Fyrværkeri
- Ammunition
- Medicinrester- og emballage
- Kanyler
- Skarpe og spidse genstande
- Oxiderende affald
- Organiske peroxider

Side 22 af 24

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Ja tak:

- Mobiltelefoner
- Elektronisk legetøj
- Elektronik med solceller < 50cm
- El-tandbørster
- Barbermaskiner
- Lykønskingskort med batterier
- Opladere
- Sko med lys og batterier
- Kameraer
- Ledninger
- Lomme- og cykellygter
- Elektrisk værktøj
- MP3-afspillere
- Elektriske ure
- Radioer
- Stationære computere < 50cm
- Fjernbetjening

Nej tak:

- Løse batterier
- Elektronik > 50cm
- LED- og sparepærer
- Skærmholdige produkter Side 23 af 24
- Udstyr til temperaturudveksling

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Ja tak:

- Bærbare batterier
(husholdningsbatterier, genopladelige batterier, knapcellebatterier, værktøjsbatterier, mobiltelefonbatterier, små batterier)

Nej tak:

- Bilbatterier
- Industriebatterier
(f.eks. fra elcykler)
- Elektronik

Ja tak:

- Ødelagt tøj
- Genbrugeligt tøj, som man ikke vil sælge eller donere
- Hullede sokker og undertøj
- Sengetøj og linned
- Sko, tasker og bælter
- Tøjdyr
- Håndklæder
- Gardiner og duge
- Garn og uldnøgler

Nej tak:

- Dyner og puder
- Vådt, fugtigt og muggent tekstil
- Bleer
- Tekstil med maling og kemikalier på
- Tekstiler med elektronik
- Gulvtæpper
- Afskær

Side 24 af 24

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Alt tekstil skal være tørt!